

seende gentog hun, hvad et tidligere æret Medlem af det radikale Parti, nemlig Hr. Rode, fremførte for nogen Tid siden —, at jeg var et Udtryk for Klerikalismen. Det er meget morsomt at høre, at jeg er klerikal — jeg, der stadig taler om her i Tinget, at det er det, vi skal se at komme bort fra, og at vi skal se at komme over til at tage Hensyn til Menigheden og dens Repræsentanter. Det ærede Medlem Fru Elna Munch kan dog sikkert saa meget Latin, at hun ved, at „Klerikalisme“ hænger sammen med „Klerus“ — det er altsaa Embedsmændene —, medens det, jeg stadig holder paa, er, at vi skal henvende os til Menigheden selv gennem dens Menighedsrepræsentanter. At kalde dette Standpunkt, som jeg stadig her i Tinget fastholder, at vi skal lade Menigheden selv have Ansvaret for sine egne Anliggender, Klerikalisme, er, om jeg saa maa sige, en saadan Forvrængning af Ordets Betydning, at jeg synes, man skulde lade være med at gøre noget saadant. I hvert Fald opnaar man ikke andet derved end at vise den store Almenhed, at man ikke forstaar, hvad det er, det drejer sig om.

Endvidere erklærede det ærede Medlem Fru Elna Munch, at vi forlangte, at Kvinder skulde give sig til at studere Teologi. Nej, det er der aldeles ingen af os, der forlanger. Det kan de jo lade være med. De ved jo, hvad det er, de gaar ind til. Men der er ganske vist mange Stillinger og meget Arbejde for Kvinder, som vi meget gerne ser uddannede, ogsaa teologisk uddannede, Kvinder tage op; det er ogsaa betonet af Biskopperne, at der er rigelig Plads for de faa Kvinder, der har givet sig af med at studere Teologi. Det, vi har noget imod, er Præsteembedernes Besættelse med Kvinder, blot fordi eet Menighedsraad har ønsket det. Vi kan ikke nøjes med, at det er et Ønske fra en enkelt Menigheds Side. Paa det Punkt, maa jeg altsaa sige, ligger Uenigheden, som man ønsker at konstatere mellem det konservative Folkeparti og Venstre, i alt Fald efter Ordførerens (N. Johan Laur- sen) Udtalelser her. Vi gaar ellers sammen for at gennemføre en Reform, som vi mener vil tjene de danske Kvinder, og vi vil netop gerne have Handling, som det ærede Medlem Fru Elna Munch raabte paa, medens jeg paastaar, at det radikale Parti og det socialdemokratiske Parti vil give Skueretter i Stedet for Handlinger; vi vil gennemføre en virkelig Reform. Men naar man altsaa kommer til en eventuel senere Lovgivning om Kvinders Adgang til kirke-

lige Embeder, kan det godt være, Enigheden ophører, idet der altsaa er faldet Udtalelser her fra Venstres Ordfører, som tyder paa, at han vil være tilfreds med, at der sker Henvendelse fra en enkelt Menigheds Side; han henviste i saa Henseende til, at Tilfældet med Birkedals Forhold, altsaa Ryslingesagen, havde givet Anledning til ny Lovgivning. Angaaende den Sag udtalte det ærede Medlem Fru Elna Munch, at hun var meget imod, at man skulde lovgive for et enkelt Tilfældes Skyld. Det forbyrser mig i højeste Grad; jeg troede netop, at det radikale Parti elskede Enkelttilfælde i kirkelige Sager; vi har jo dette Tilfælde med Vaalseloven, som vi ved, at det radikale Parti hænger saa stærkt fast ved, selv om det blev foranlediget fra anden Side, at Vaalse-Loven fik den Form, den fik. Det radikale Parti hænger ved Vaalse-Loven med en saadan Kærlighed, at den tidligere Kirkeminister søgte at holde paa Arboe Rasmussen i Vaalse, for at denne kære Vaalse-Lov vedblivende kunde bestaa. Derfor troede jeg, at det ærede Medlem Fru Elna Munch ogsaa kunde se Berettigelsen i eller have Forstaaelse for Lovgivning i Enkelttilfælde. Men for øvrigt stiller det konservative Folkeparti sig her saaledes, at det ønsker en generel Lovgivning paa alle Omraader, hvor det er berettiget at lovgive, efter at Kirken er hørt. Jeg vil sluttelig sige, som det er sagt fra Venstres Side, at det forekommer mig uheldigt, om man nu ikke skrider til denne Reform. Jeg tror, at det i den almindelige Bevidsthed vil staa som noget mærkværdigt, at man fra to Partiers Side af doktrinær Stædighed modsætter sig dette, at Kvinder faar Ret til at opnaa de Embedsstillinger, som de kan faa efter Lovforslaget, og som de ønsker at faa Adgang til.

Elna Munch: Det ærede Medlem Hr. N. Johan Laursen svarede paa mit Spørgsmaal om, hvorledes Kirken kunde lade høre fra sig, at det kunde den gøre paa Møder. Det ærede Medlem Hr. J. Oskar Andersen var ikke videre tilfreds med den Forklaring, og oprigtig talt tror jeg heller ikke, den er meget fyldestgørende. Men det ærede Medlem Hr. N. Johan Laursen fastholdt stadig, at dette Krav skulde have Virkeligheden for sig, man skulde staa overfor et konkret Tilfælde, og det blev støttet af et andet æret Medlem af hans Parti (Blang). Det ærede Medlem Hr. N. Johan Laursen fremhævede, at man havde lovgivet i et bestemt